

A Győri Törvényszék a személyesen eljáró (...) **felperesnek** a ... jogtanácsos (...) által képviselt I. r. (...), III. r. (...), IV. r. (...), a személyesen eljáró V. r. (...), VI. r. (...), VII. r. (...) és VIII. r. (...) **alperesek** ellen **személyiségi jog megsértésének megállapítása** iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t :

A bíróság a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I., III. és IV. r. alperesnek együttesen 286.000,- (kettőszáznyolcvanhatezer) Ft perköltséget.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívás alapján - 516.000,- (ötszáztizenhatezer) Ft feljegyzett kereseti illetéket.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt a Győri Ítéltáblához címzett, de a Győri Törvényszéknél írásban, 3 példányban jogi képviselő útján előterjesztendő fellebbezésnek van helye.

Az Ítéltábla előtti eljárásban az ítélet ellen fellebbezést előterjesztő fél számára a jogi képviselet kötelező. A jogi képviselő közreműködése nélkül eljáró fél fellebbezése hatálytalan, a perorvoslati kérelmet a bíróság hivatalból elutasítja. Nem minősül hatálytalan a jogi képviselővel nem rendelkező fél által benyújtott fellebbezés, ha a fél pártfogó ügyvédi képviselet engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő az illetékes Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatába.

A másodfokú bíróság az ítélet ellen irányuló fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el - ha az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 251. §-ban, illetve a 252. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott okból kell hatályon kívül helyezni -, ha a fellebbezés csak a perköltség viselésére, vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték megfizetésére vonatkozik, az előzetes végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel, vagy a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos, vagy csupán az ítélet indokolása ellen irányul.

A fenti esetekben a másodfokú bíróság tárgyalást tart, amennyiben azt a fellebbező fél a fellebbezésében, ellenfele a fellebbezés kézbesítésétől számított 8 napon belül kérte.

A másodfokú bíróság az ítélet ellen irányuló fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el akkor is, ha a felek ezt kérték, valamint ha megítélése szerint - tekintettel a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelemben, illetve fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra - az ügy eldöntése tárgyaláson kívül is lehetséges.

Indokolás:

A bíróság a peres felek nyilatkozatai, a csatolt okiratok, a Marcali Városi Bíróság 5.B.113/2011. számú ügy iratához csatolt ... **Rendőrkapitányság** 20010/848/2008.bü. számú irata, a ... **Rendőrkapitányság** 20010-2126/2007. és 20010/794/2009.bü. számú irata alapján az alábbi tényállást állapította meg:

Az I., a III. és a IV. r. alperes igazságügyi szakértőként, mint az **ISZKI .... Intézetének** alkalmazottja, az V.-VIII. r alperes pedig önálló szakértőként történő kirendelés alapján az alábbi, A.-I. pontokban részletezett szakértői véleményt készítette a felperesről.

A. szakvélemény/I.r. alperes/: (4/F/1)

A felperes és volt élettársa, **Személy 1** viszonylatában a közös gyermekükkel, kiskorú **Személy 2-vel** való felperesi kapcsolattartással összefüggésben számos eljárás indult. Az egyik ilyen eljárás kapcsán ... **Megyei Jogú Város Gyámhivatala** 15/622-42/2006. számú végzésével elrendelte az érintettek lélektani vizsgálatát.

Az I. r. alperes erre vonatkozó, 2007. február 14. napján kelt 2797-2797/2006. sz. igazságügyi pszichológus szakértői véleménye azt rögzítette, hogy a vizsgálatra a ... **szám** alatti hivatali helyiségben 2006. december 20. napján, valamint az **ISZKI ... Intézetében** 2007. február 5. napján került sor. A szakértői vélemény mindkét szülőt és a gyermeket érintette, a felperes vonatkozásában explorációt tüntet fel, továbbá alkalmazott vizsgálatként - a vizsgált személy szerinti bontás nélkül - explorációt, rorschach próbát, szondi tesztet, anamnézist és rajzvizsgálatot.

B. szakvélemény/I.r.alperes/: (4/F/2)

Ugyancsak 2007. február 14. napján kelt, az **ISZKI ... Intézete** keretén belül az I . r. alperes által készített 2879-2881/2006. számú igazságügyi pszichológus szakértői vélemény, mely lényegében a kérdésekre adott válasz kivételével megegyezik az előző pontban ismertetett szakértői véleménnyel.

Mindkét szakértői vélemény tartalmazott a felperes személyiségszerkezetére vonatkozó kedvezőtlen megállapítást.

C. szakvélemény/V.-VIII.r. alperes/: (25/F/3)

Az V., VI. és VII. r. alperes a Somogy Megyei Bíróság előtt Kb.I.26/2007. számon parancs iránti engedetlenség vétsége és jelentési kötelezettség megszegésének vétsége miatt folyamatban lévő büntetőeljárás során járt el kirendelés alapján, az V. r. alperes igazságügyi rendőrorvos szakértőként, a VI. r. alperes addiktológus igazságügyi elmeorvos szakértőként, míg a VII. r. alperes szakközreműködőként (klinikai szakpszichológus eseti szakértőként) járt el.

A 2007. december 4. napján elvégzett vizsgálat alapján szakértők megállapították, hogy felperes sem a kérdéses cselekmények, sem a vizsgálat során nem szenvedett elmebetegségben, gyengeelméjűségben, szellemi leépülésben, tudatzavarban, a vizsgálat idején azonban paranoid típusú személyiségzavar klinikai jeleit észlelték. Utaltak arra, hogy paranoid személyiségzavara a kérdéses cselekmény vonatkozásában is szerephez jutott, közepes mértékben korlátozottan tartják a felperest cselekményei veszélyes következményeinek felismerésében, vagy a felismerésnek megfelelő magatartás tanúsításában.

Utaltak arra is, hogy felperes 2002. évi koponyasérülése a cselekménnyel nem hozható összefüggésbe, továbbá figyelemmel arra, hogy a rendőrségnél való munkavégzés speciális alkalmazkodást, beilleszkedést, együttműködést igényel, felmerül annak gyanúja, hogy felperest erre személyiségzavara nem teszi alkalmassá. Ennek végleges kimondása azonban csak a ... Kórház pszichiátriai megfigyelési eredménye alapján ún. FÜV eljárás keretében lehetséges.

D-E-F-G szakvélemények/III.-IV.r.alperes:(49/F/1., 25/F/1., 25/F/2., 25/F/5.)

D. szakvélemény:(49/F/1.)

A ... **Nyomozó Ügyészség** az Ny.33/2007. számú határozatával rendelte el a felperes igazságügyi elmeorvos szakértői vizsgálatát az ellene hamis vád büntettének alapos gyanúja miatt indult büntetőügyben.

A felperes vizsgálata kezdetén elfogultságot jelentett be, hivatkozva arra, hogy a III-IV. r. alperes munkatársa, az I. r. alperes ellen büntetőfeljelentést tett.

A 2008. június 16. napján kelt OSZ342/2008. szám alatti szakértői vélemény integrálta a C-vel jelölt szakvélemény megállapításait is.

A szakértői vélemény megállapította, hogy a felperes a terhére rótt cselekmény elkövetésekor elmebetegségben, gyengeelméjűségben, szellemi leépülésben, tudatzavarban nem szenved, illetve nem szenvedett, ugyanakkor nevezettnél paranoid személyiségzavar került megállapításra, melynek tünetei jelen vizsgálatkor is észlelhetőek (gyanakvás, bizalmatlanság, vádaskodások, túlérzékenység, makacs meggyőződés saját igazáról, alkalmazkodási nehézségek). Paranoid személyiségzavara fennállt a terhére rótt cselekmény elkövetésekor, és jelenleg is fennáll, mely őt a cselekmény társadalomra veszélyességének felismerésében, illetve abban, hogy felismerésnek megfelelően cselekedjék, közepes módon korlátozta. Személyiségzavara nem éri el az elmebetegség mértékét, de kóros elmeállapot, orvosszakértői részről nem zárható el, hogy újabb hasonló bűncselekményt követ el.

E. szakvélemény:(25/F/1.)

A III. és IV. r. alperes az OSZ1647/2009. számú, 2009. június 22. napján kelt, a ... **Nyomozó Ügyészség** előtt Ny.176/2008. számon folyamatban lévő büntetőügyben történt

kirendelés és a 2009. június 18. napján elvégzett vizsgálat alapján előzetes véleményében arra utalt, hogy jelenleg a felperes kóros elmeállapotával kapcsolatosan szakértői megállapítás nem tehető, disszimuláció észlelhető a vizsgálat során, ezért szükségesnek és indokoltnak tartják nevezett elmemegfigyelését, melyet tekintettel előzetes letartóztatására az IMEI-ben javasolnak foganatosítani. Szakértői véleményt csak a fenti megfigyelést követően tudnak előterjeszteni.

F. szakvélemény: (25/F/2.)

A III. és IV. r. alperes 2009. szeptember 17.-én kelt, OSZ1647/2009. számú igazságügyi pszichiátriai szakértői lelet és véleményében lényegében az előző (D) szakértői véleményben megállapítottakkal azonos véleményt adott, kimondva, hogy felperes paranoid személyiségzavara nem éri el az elmebetegség szintjét, kezelésre nem szorul, ugyanakkor kóros elmeállapotú. Utaltak arra, hogy betegségéből kifolyólag számtalan jogi eljárást kezdeményezett és kezdeményez, mellyel a hatóságokat indokolatlanul terheli, orvosszakértői részről ezért javasolják nevezett gondnokság alá helyezését a peres ügyek kezdeményezése és vitele vonatkozásában.

G. szakvélemény: (25/F/5.)

2010. január 21. napján kelt szakértői véleményében a III. és IV. r. alperes OSZ3457/2009. számon a Vas Megyei Bíróság 3.Bf.389/2009/15-I. számú végzése alapján járt el, és egészítette ki a fenti OSZ342/2008. számú elmeorvos szakértői véleményt a hamis vád büntette miatt a felperes ellen indított büntetőügyben. A szakértői vélemény kiegészítésére azért került sor, mert a súlyos testi sértés büntette és más bűncselekmények megalapozott gyanúja miatt a felperes ellen a ... **Nyomozó Ügyészségnél** Ny.176/2008. szám alatt folyamatban volt büntetőügyben a nyomozóhatóság elrendelte a vádlott elmeállapotának megfigyelését, s emiatt a másodfokú bíróság is szükségesnek tartotta az előtte lévő eljárásban a korábban készült szakértői vélemény kiegészítését a megfigyelési adataival.

A III. és IV. r. alperes véleményében az IMEI-ben történt megfigyelés eredményének birtokában is változatlan formában fenntartotta 342/2008. számú szakértői véleményét, azt azzal kiegészítve, hogy időközben a felperes pszichés állapota súlyosbodott.

H. szakvélemény/VIII.r. alperes: (39. számú irat)

A VIII. r. alperes a ... **Rendőrkapitányság** által a 20010-2146/2006. bü. szám alatt folyamatban lévő eljárásban elrendelt szakértői vizsgálat alapján 2007. július hó 30. napján kelt „Igazságügyi pszichológus szakértői lelet és vélemény gyermekkorú **Személy 2-ről, Személy 1-ről** és **felperesről** komplex pszichológiai vizsgálat után” című szakvéleményében megállapította, hogy jogsértés egyik szülő részéről sem tárható fel, a gyermekben irreverzibilis kár még nem keletkezett, de a szinte példa nélküli apai pereskedési hajlandóság és ennek nyomán kialakult rendkívül feszült helyzetből a gyermek egyre többet fog fel és utasít el, s ez maga után vonhatja az apai láthatás elutasítását is, és végső soron a gyermek fokozódó pszichés károsodását, emiatt mediátor bevonására tett javaslatot.

I. szakvélemény/VIII.r. alperes: (50. számú irat)

A kapcsolattartás akadályozásával elkövetett kiskorú veszélyeztetettségének vétsége megalapozott gyanúja miatt a ... **Rendőrkapitányság** előtt 20010/848/2008. bü. számon felperes volt élettársa, **Személy 1** ellen folytatott nyomozás során kirendelésre került a VIII. r. alperes klinikai szakpszichológusként. A VIII. r. alperes 2008. július hó 8. napján kelt „Igazságügyi szakpszichológiai vizsgálat, lelet és vélemény gyermekkorú **Személy 2-ről**” című szakvéleményében 2008. június 23., 24. és 25. napján lefolytatott vizsgálatok alapján megállapította, hogy **Személy 1** nem neveli a felperes ellen a gyermeket, egyéb megállapításként közölte, hogy annak ténye, hogy öt év alatt 56 apai feljelentésre került sor, felveti a gyanúját, hogy az apa perlekedő paranoia személyiségzavarban szenved, az újabb és újabb feljelentések felzaklatják az anyát és gyermekét, az apa közvetlenül veszélyezteti a gyermeket.

A kirendelő hatóság előtt a felperes a VIII. r. alperessel szemben is elfogultsági kifogást terjesztett elő (50. sorszám alatti irat).

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az I. és a III-VIII. r. alperes a tényállásban részletezett szakértői véleményekkel az alábbiakban kifejtettek szerint **megsértette a becsületét és jó hírnevét**, továbbá a Ptk. 84. § (1) bekezdése c) pontja alapján kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket arra, hogy az általa megadott nyilatkozat sajtó útján történő közzétételével **adjanak számára elégtételt**, a nyilatkozatot saját költségükön jelentessék meg a ... **Hírlapban**, és a ... című újságokban, s ugyanezzel a nyilatkozattal közvetlenül a felperes részére is adjanak elégtételt (22. sorszám alatti irat, és 49. sorszám alatti jegyzőkönyv).

Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket **szakértői véleményenként 400.000,- Ft nem vagyoni kártérítés** megfizetésére (ahol több szakértő adott közös véleményt, úgy ezen összeg tekintetében egyetemleges fizetési kötelezettségük kimondása mellett).

Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket egyetemlegesen **5.000.000,- Ft vagyoni kár**, és annak középátlagos törvényes késedelmi kamata megfizetésére is a 2008. január 23. napjától 2011. május 18. napjáig terjedő időszak vonatkozásában, a pótlékokkal növelt munkabére, és az ezzel szemben folyósított gyed és gyes különbözete címén.

Kereseti kérelme indokaként arra hivatkozott, hogy a tényállási részben megjelölt szakértői véleményekben személyiségi jogait sértő, valótlan tartalmú megállapításokat tettek az egyes szakértők. Olyan tényeket tüntettek fel, melyek nem valósak, olyan vizsgálatot jelöltek meg a szakértői vélemény alapjaként, mely nem került elvégzésre, s olyan nyilatkozatokat tulajdonítottak neki, melyek nem hangzottak el.

A.és B. alatti szakértői vélemény:

Személyiségére a szakértő objektíve valótlan tartalmú megállapításokat tett. Nem a feltett kérdésekre adta meg a választ a szakértő. Valótlan helyszínt és időpontot tüntetett fel vizsgálati időpontként, ugyanis ő sem 2006. december 20. napján, sem 2007. február 5. napján nem jelent meg vizsgálaton, ehelyett 2006. november hó 15. napján jelent meg ...

Városban pszichológiai vizsgálaton, ahol miután felismerte a kirendelt szakértőben volt munkatársát, az I. r. alperest, elfogultságot jelentett be vele szemben, majd elhagyta a helyszínt, így vizsgálat elvégzésére nem került sor.

Az I. r. alperesnek is elfogultságot kellett volna hivatalból bejelentenie arra tekintettel, hogy volt élettársa családjának jogi képviselőjével baráti viszonyt ápol, e mulasztásával megsértette a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara Etikai Kódexének - a továbbiakban EK - 17. § (1) bekezdését. A szakértői vélemény előterjesztésére biztosított 30 napos határidőt nem tartotta meg, négy hónap alatt készítette el a szakértői véleményt, ezzel volt élettársának kedvezett, megsértve az EK 23. § (1) bekezdése szerinti pártatlan eljárás kötelezettségét. Nem a kirendelésben meghatározott időszakra nyilatkozott a gyermek veszélyeztetettsége tekintetében, hanem a vizsgálat időpontjára, megsértve az EK 23. § (1) bekezdését és 29. §-át.

C szakértői vélemény:

Valótlanul tünteti fel a szakértői vélemény az V. r. alperest a vizsgálat során jelenlévőként, ezt a szakközreműködőként eljáró **VII. rendű alperes** is megerősítette a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság Katonai Tanácsa előtt tett tanúvallomása során.

Sérelmezte, hogy az általa csatolt iratok a szakértői véleménybe nem kerültek befoglalásra, ezek alapján azokat el sem olvasták. Téves a szakértői vélemény megállapítása a tekintetben, hogy a rendőri vezetőket és az ügyészeket ő jelentette fel, **Személy 3**, a házastársa volt a feljelentő.

Személy 4 rendőralezredes, és **Személy 5** rendőralezredes objektíve valótlan tanúvallomásait, és parancsnoki jellemzéseit egyoldalúan elfogadták e szakértők, és felhasználták vele szemben.

Tévesen foglalták össze motorbalesetéből eredő sérüléseit is, életrajzi adatai is pontatlanul szerepelnek a szakértői véleményben, az valótlan adatokat tartalmaz a vele szemben indult büntetőeljárásokkal összefüggésben is. Olyan állításokat tulajdonítottak neki, mely nem hangzott el. Testi vizsgálatot nem is végeztek el rajta, mégis feltüntették annak megtörténtét a szakértői véleményben. A VII. r. alperes csak explorációt és rorschach tesztet végzett el, mintegy fél óra alatt, valótlan szakértői véleménye jutalmaként azóta már állandó szakértőként tevékenykedhet. A 2007. december 4-i vizsgálatról általa készített hangfelvétel alátámasztja azt, hogy szándékos hátrány és károkozás céljából a szakértői vélemények utólagosan manipuláltak, nem a vizsgálaton elhangzottakat tartalmazzák.

Szakértők megsértették az EK 23., 28., 31., 33. és 34. pontjait magatartásukkal.

Jogai sérültek a Vas Megyei Bíróság előtt 3.Bf.389/2009. számon és a Somogy Megyei Bíróság Katonai Tanácsa előtt Kb.I.26/2007. számon folyt eljárásokban, főként azért, hogy a jog- és törvénysértő szakvélemények alapján FÜV eljárást kezdeményezett vele szemben a ... **Megyei Rendőr-főkapitányság** vezetője, melyet a Zalaegerszegi Munkaügyi Bíróság az 1.M.73/2009. szám alatt folyamatban volt eljárásban hatályon kívül helyezett.

D, E, F, G szakértői vélemények:

Nem használhatták volna fel a C alatt jelölt valótlan tartalmú szakértői véleményt. A D, F és G szakértői véleményt úgy adták meg, hogy vizsgálatot sem végeztek rajta, nem hallgatták meg az Ny.176/2008. számú ügyszámhoz csatolt hangfelvételeket sem. Vizsgálatra csupán az E szakértői vélemény kapcsán került sor 2009. június 18. napján. A vizsgálat során a III. r. alperes látta ugyan bal lábának sérülését, de a vizsgálathoz adatként beírni nem merte, pedig jelezte, hogy sérülése attól származik, hogy **Személy 6** vezető ügyész gumibottal megverte.

A D szakértői véleményben a kirendelő hatóság által feltett kérdéseken és kompetenciájukon a szakértők túlterjeszkedve mondták ki azt, hogy nem zárható ki, hogy újabb hasonló bűncselekményt fog elkövetni személyiségzavara miatt. A G alatti szakértői vélemény objektíve valótlan, szándékosan sértő célzatú, ezzel is csupán kárt kívántak okozni számára.

A III-IV. r. alperes úgy állapította meg nála perlekedő személyiségzavart, hogy egy garázdaság miatt folyamatban lévő büntetőügyben került sor a kirendelésükre. A szakvéleményük és a kirendelés viszonylatában emiatt a tárgyhoz kötöttség is hiányzik.

Vélhetően a III-IV. r. alperes utasításra adhatott szakértői véleményt. A személyiségzavar csak ürügy volt az ellene induló eljárások megalapozásához, ahogy ez **Személy 6** ügyész a csatolt hangfelvételben el is ismerte. Vizsgálat hiányában a gondnokság alá helyezés indokoltsága és a korlátozottan cselekvőképes állapota tekintetében nem lettek volna jogosultak a szakértők nyilatkozni.

H és I szakértői vélemények:

A VIII. r. alperes a kiskorú veszélyeztetése miatt volt élettársa ellen folyamatban volt büntetőeljárásban valótlan tartalmú szakértői véleményt adott meg, majd mialatt előzetes letartóztatásban volt más ügyben, és az IMEI-ben vizsgálták, a ... **Városi Rendőrkapitányság** előtt 848/2008.bü. számú büntetőeljárásban úgy adott szakértői véleményt, hogy sem a kirendelő hatóság, sem ő a kirendelés tényéről nem értesítette.

A H. alatti szakértői vélemény a ténylegesen elhangzottakhoz képest többletet is tartalmaz, olyan kijelentéseket tulajdonít neki, mely nem hangzott el. Valótlanul hivatkozik arra, hogy veszélyezteti gyermekét, mert éppen az anyát ítélték el hamis vád miatt, az ő büntetőjogi felelősségét nem állapították meg egy ügyben sem.

A büntetőeljárás volt élettársa ellen a szakértői vélemény alapján került törvénysértően megszüntetésre. Elmulasztotta a szakértő a Be. 103. § h) pontja alapján bejelenteni elfogultságát, holott ez a Be. 103. § (3) bekezdése alapján számára kötelező lett volna, ugyanis folyt vele szemben a büntetőeljárás az elsőként előterjesztett szakvéleménye kapcsán. Megállapításai ellentétesek az IMEI által készített szakértői vélemény megállapításaival akként, hogy tényleges vizsgálat elvégzésére nem is került sor.

Összességében kifogásolta a szakértői vélemények kapcsán, hogy az IMEI és az általa felkért magánszakértői szakvéleményt adó szakértők az alperesekkel ellentétes következtetéseket tettek szakvéleményükben.

A szakértők vizsgálata nem felel meg a 20. számú módszertani levélben foglaltaknak. Máig fenyegeti az a helyzet, hogy az alperesek, illetve az általuk adott szakértői vélemények felhasználásával le akarják objektív, valótlan pszichés okokra hivatkozással szerelni. Munkáltatója, a ... **Megyei Rendőr-főkapitányság** a szakértői véleményekre hivatkozással 2011. október 3. napjával rendelkezési állományba helyezte 320/489-2011. számú parancsával.

Utalt arra, hogy munkaügyi pereiben a bíróság elfogadta az általa felkért szakértők véleményét, ez is igazolja, hogy az alperesek szakértői megállapításai tévesek.

Az általa előadottak igazolására a szakvélemények tévesnek jelzett ténymegállapításaival szemben számos tanú meghallgatását, szakmai következtetéseikkel szemben az általa felkért magánszakértők szakértőként kirendelését, illetve amennyiben ez nem lehetséges, tárgyaláson történő meghallgatását kérte. Indítványozta számos büntetőeljárás és munkaügyi pereir iratainak beszerzését.

Az I., III. és IV. r. alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását, és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Perköltségigényüket tárgyalásonként 9.000,- Ft utazási költségben, és jogtanácsosi díjban megjelölve.

Ellenkérelmük indokaként arra hivatkoztak, hogy az I., III. és IV. r. alperes az ISZKI alkalmazottjaként járt el, magánszemélyként az általuk adott szakértői véleménnyel összefüggésben nem perelhetők. A szakértői vélemény az alapeljárás bizonyítási eszköze, nem képezheti tárgyát egy másik bíróság előtti eljárásnak, a felperesnek a szakértői véleménnyel, a szakértő eljárásával kapcsolatos kifogásait a kirendelő hatóságnál kellett volna az alapeljárásban érvényesíteni.

Minden, az igazságügyi szakértő eljárására vonatkozó szabályt betartottak. A kártérítési felelősség szükségképpen feltételei közül esetükben hiányzik a jogellenes magatartás, felróhatóságuk sem állapítható meg.

Az V. r. alperes ellenkérelme tartalma szerint a kereset elutasítását kérte.

Ellenkérelme indokaként arra hivatkozott, hogy jogsértést nem követett el, szakértői véleményét a hatályos etikai szakmai szabályok betartásával készítette el. Nem volt szándékában a felperest megsérteni, ha ez mégis megtörtént, úgy megköveti.

A VI. r alperes érdemi nyilatkozatot nem terjesztett elő, a VII. r. alperes a kereset elutasítását kérte.

Ellenkérelme indokaként arra hivatkozott, hogy 2007. december hó 4. napján az igazságügyi szakértőkre vonatkozó jogszabályok, pszichológus szakmai szabályok, és etikai előírásoknak megfelelően történt a felperes vizsgálata. Az általa végzett vizsgálatrészt elkülönítve, külön helyiségben történt, a pszichológiai teszt vizsgálaton más szakértő nem lehetett jelen, rorschach próba a szakmai szabályok szerint négy szemközt végzendő. Az exploráció a vizsgált személy által elmondottakat rögzíti, annak valóságtartalmáért nem felelhet. A rendelkezésére bocsátott iratanyagot áttanulmányozta,

a véleményében azért nem hivatkozott a megelőző iratokra, mert nem talált azokban érdemi információt.

A VIII. r. alperes ugyancsak a kereset elutasítását kérte.

Utalt arra, hogy az IMEI szakvéleményének megállapítása a pszichológia nyelvére fordítva paranoid személyiségzavar meglétét jelenti a felperesnél, és ezt állapította meg ő is csupán szakértői véleményében.

A felperes keresete alaptalan.

I. A passzív perbeli legitimáció kérdése:

A passzív perbeli legitimáció hiányával kapcsolatban felvetett I., III.-IV. r. alperesi álláspont kapcsán **különbséget kell tenni a személyiségi jogi szankciórendszer objektív alapú szankciói és szubjektív szankciója között.**

A perbeli legitimáció fő szabályként anyagi jogi kérdés, hiánya a kereset érdemben történő elutasításához vezet.

A perbeli legitimáció csak kivételesen válik eljárásjogi kérdéssé, akkor, ha a pert csak jogszabályban erre feljogosított személy indíthatja meg, vagy csak meghatározott személlyel szemben indítható. Ez utóbbi esetben - de csak ekkor - a perbeli legitimáció hiánya nem a kereset érdemi elutasítását, hanem a Pp. 130.§. (1) bekezdése g) pontja alkalmazását vonja maga után.

A Ptk. 84.§. (1) bekezdés e) pontja csak adhéziós szabály, csak utaló rendelkezést tartalmaz, ezért a kártérítésre vonatkozó általános rendelkezések alkalmazandók, közöttük **a Ptk. 348.§. (1) bekezdése** értelmében a munkakörében eljáró I., III.-IV.r. alperesekkel, mint munkavállalókkal szemben kártérítési igény nem érvényesíthető, az általuk esetlegesen okozott kárért a **munkáltatójuk felel.**

Ezen utóbbi rendelkezés nem vonható a a Pp. 130.§. (1) bekezdése g) pontja hatálya alá, csupán olyan anyagi jogi szabály, ami a felelősség körét rendezi, nem pedig a perindítás körében ad eligazítást. Emiatt a bíróságot sem terhelte a helyes alperes perbevonása tekintetében felhívási kötelezettség, s a felperes kártérítési keresete **érdemben volt elbírálendő.** (Iránymutató erre vonatkozóan az „Emlékeztető a a civiisztikai kollégiumvezetők balatonöszödi, 2004. . 03.22.-23. napján megtartott konzultatív tanácskozásáról-BH.2004.évi 6. szám; EBH 2003.850.; EBH 2005.1227.; BH. 2001.388.)

A fentiekre tekintettel az I.; III.-IV. r. alperessel szemben a felperes kártérítés iránti igényt személyiségi jogsértés fennállta esetén sem érvényesíthet alappal.

A fenti, a Ptk. 84. § (1) bekezdése e) pontjára alapított igény vonatkozásában egységesen érvényesülő elvvel szemben a személyiségi jog megsértésének **objektív szankciói** (Ptk. 84. § (1) bekezdése a)-d) pont) **és a passzív perbeli legitimáció kérdésében eltérő gyakorlat érvényesül.**

A). Korábban hosszú ideig egyeduralkodó volt a bírói gyakorlatban az az álláspont, hogy az objektív szankciók tekintetében magát a jogsértés elkövetőjét kell sérelmet szenvedettnek alperesként megjelölnie.

B.) Az utóbbi néhány évben alakult ki az az álláspont, mely főszabályként az elválasztás és a betudás elve alapján a jogi személy feladata és hatáskörében, illetve tevékenységi körében eljáró természetes személy magatartása vonatkozásában e magatartást a jogi személy eljárásának minősíti, s így nem csak az ennek során okozott kár, hanem a személyiségi jog megsértésének objektív szankciói tekintetében is a harmadik személlyel szemben a jogi személyt tartja marasztalhatónak, kimondva azt, hogy a sérelmet szenvedettnek nincs döntési joga arra nézve, hogy igényét magával az elkövető magánszeméllyel vagy a jogi személlyel érvényesítse. (Pécsi Ítéltábla Pf.I.20.370/2009/4.) (Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.078/2009.; Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.21.978/2008/9.; BDT 2010. évi 2. szám)

Ezen utóbbi koncepció értelmében a jogi személy tagjával, tisztségviselőjével szemben csak akkor érvényesíthető a személyiségi jogsértés objektív szankciója, amennyiben a tevékenységi köre által adott lehetőségekkel visszaélve, illetve a jogi személy tevékenységi keretei közül kilépve valósít meg személyiségi jogsértést. Ilyen esetekben sor kerülhet a felelősség áttörésére, azaz a tag alkalmazott harmadik személlyel szembeni helytállási kötelezettségének megállapítására.

C.) Harmadik, s a perben a bíróság által is követett álláspont szerint a személyiségi jogaiban sérelmet szenvedett fél **főszabályként az objektív személyiségvédelmi szankciót mind a természetes személlyel, mind a jogi személlyel szemben érvényesítheti.** (EBH2010.2126)

Az utóbbi jogi álláspont elfogadása mellett a felperes keresete az V.-VIII. r. alperessel szemben egészében, míg az I.; III.-IV.r. alperesekkel szemben az objektív személyiségvédelmi szankciók vonatkozásában volt érdemben vizsgálandó.

II. A személyiségi jogsértés kérdése:

Az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló **2005. évi XLVII. Törvény - a továbbiakban Sztv.** - 1. § (1) bekezdése szerint az igazságügyi szakértő feladata, hogy a hatóság kirendelése, vagy megbízása alapján a tudomány és a műszaki fejlődés eredményeinek felhasználásával készített szakvéleménnyel segítse a tényállás megállapítását, a szakkérdés eldöntését. Az Sztv. 1. § (2) bekezdése szerint az igazságügyi szakértő a tevékenységét e törvény és más jogszabályok rendelkezései, valamint a tevékenységére irányadó szakmai szabályok megtartásával legjobb tudása szerint köteles elvégezni.

Az Sztv. 13. § (2) bekezdése szerint a szakértő a (4) bekezdésben foglaltak kivételekkel ugyan köteles eljárni a hatóság kirendelése alapján, ugyanakkor az Sztv. 16. § (1) bekezdése értelmében a szakértő a szakvélemény tartalmával összefüggésben nem utasítható.

Az Sztv. 16. § (3) bekezdése szerint a szakvélemény magában foglalja a kirendelő hatóság által feltett kérdések megválaszolását, továbbá a feltett kérdésekkel összefüggő más szükséges megállapítások közlését.

Az Sztv. 27.§.- (1) bekezdése értelmében a szakértői intézmény nevében eljáró igazságügyi szakértő a szakértői véleményt saját szakmai felelőssége mellett az intézmény nevében adja, és az intézmény bélyegzőjét használja.

Egységes a bírói gyakorlat a tekintetben, hogy **a személyiségi jog nem alkalmas eszköz más perbeli szakvélemény vitatására, illetve a személyiségi jogi per nem szolgálhat alapul más jogterületre tartozó kérdés elbírálására.**

Egy szakértői vélemény tekintetében speciálisan érvényesülnek a személyiségvédelem intézményei. Mindenképpen értékelendő az, hogy a szakértő a vélemény alkotása során nem jogot gyakorol, hanem a hatóság kirendelése folytán e kötelezettségének tesz eleget, a szakértői vélemény pedig szükségképpen felölel szakmaspecifikus tényállításokat, megállapításokat is. Ennek figyelembevételével mellett az egyéb élethelyzetekben gyakorta jogsértőnek tekinthető megállapítások objektív valótlanosságuk esetén sem feltétlenül minősíthetők önmagában személyiségi jogokat sértőnek egy elmeorvos vagy pszichológiai szakvélemény esetében.

Ha az egyébként jogellenes cselekmény tanúsítását a jog megengedi, a cselekmény nem minősül jogellenesnek. Az alanyi jogok gyakorlásának közérdekű, alapvetően büntetőjogi és államigazgatási jellegű korlátozására kerülhet sor a társadalmi érdekek figyelembevételével mellett, s ennek részét képezi a hatósági eljárás során elrendelt szakértői bizonyítás tűrése, illetve az, hogy az ilyen jellegű szakvélemények szükségképpen tartalmaznak a személyiség értékelésére vonatkozó megállapításokat.

A joggyakorlatban ez akként jelentkezik, amíg a cselekményt tanúsító, a jog által megengedett körből nem lép ki, addig nem beszélhetünk jogsértésről.

Emiatt az egységes bírói gyakorlat szerint a személyiségi jogi pernek nem képezheti tárgyát a szakértői véleményben tett megállapítások tartalmi helyessége, személyiségi jogsértést **legfeljebb a szakértői megbízás kereteit meghaladó önkényes és indokolatlan értékítéletek, a véleményadás keretein túlnyúló magatartás valósíthat meg.** (BDT. 2011.évi 12.szám 210.sz. jogeset;)

Emellett következetes a bírói gyakorlat a tekintetben, hogy a személyiségi jogi per a jogrendszerben elfoglalt helyénél és szerepénél fogva eleve alkalmatlan bármely, más jogterületre tartozó jogvita eldöntésére, vagy akár szakmai véleményezésére, a személyiségi jogi per nem szolgálhat általános, vagy akár különleges jogorvoslati fórumként. (BDT. 2011. évi 12.szám 210. sz. jogeset; BDT. 2011. évi 10 .sz. jogeset.; BDT 2008.1829; BDT2008.1758)

Ha a szakértői vélemény esetleges téves megállapításai az abban pontatlanul rögzített tényállás, vagy a szakértő eljárásának szabályszerűségével kapcsolatos kérdések érdeksérelmet okoznak, úgy a sérelmet szenvedett személy a **szakvéleményt felhasználó eljárásban kereshet jogvédelmet.** (Lásd erre vonatkozóan Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.185/2010/3. számú ítéletét, és a Fővárosi Ítéltábla Pf.VII.21.249/2005/4. sorszám alatti ítéletét.)

Amennyiben tehát a felperes megítélése szerint a szakértők kizárási ok fennállta ellenére jártak el, vizsgálatukat nem a tevékenységükre irányadó szakmai szabályok megtartásával végezték el, úgy ezzel kapcsolatos igénye a szakértő kirendelésére alapot adó eljárásban, amennyiben pedig jövedelmének elmaradását a szakértői vélemények munkáltató részéről történő felhasználására vezeti vissza, úgy a szakvélemények téves megállapításaival kapcsolatos sérelmei az általa kezdeményezett munkaügyi jogvitában orvosolhatóak.

A teljesség kedvéért utal arra a törvényszék, hogy maga a felperes is elismerte, hogy kizárási indítványai és a szakértők ellen tett büntető feljelentései nem jártak eredménnyel.

A fentiekre tekintettel a bíróság osztotta az alperesek védekezését a tekintetben, hogy a szakértői megbízás kereteit meghaladó önkényes és indokolatlan megállapítások, értékítéletek hiányában az alperesek terhére személyiségi jogsértés nem állapítható meg.

A felperes sérült személyiségi jogként a becsület és jó hírnév sérelmét tette per tárgyává.

Kifejezésmódja alapján becsületsértő a személyiséget érintő közlés, magatartás, vagy bármilyen külvilágban észlelhető tény, mely - tartalmára és tartalmának valóságára tekintet nélkül - aránytalanul túlzó, indokolatlanul bántó, lealázó, lekicsinylő, lealacsonyító, vádaskodó. Ilyen megállapítás a per tárgyát képező szakvéleményekben nincsen.

Becsületsértő lehet a közlés annak **tartalmi kialakításának fogyatékosága miatt** is, hiszen csak az olyan véleményalkotás felel meg társadalmi rendeltetésének, amely megalapozott, helyesen tükrözi az emberi gondolkodás és ítéletalkotás szabályait. Becsületsértő az olyan értékítélet (jellemzés, vélemény, bírálat, minősítés), amely a tényektől függetlenül önkényesen alkotott sértő értékítéletet, kritikát tartalmaz (azaz teljesen **önkényes, megalapozatlan következtetéseken alapszik**, nem felel meg az emberi gondolkodás, és ítéletalkotás elemi szabályainak).

A perbeli esetben ez sem állapítható meg, a felperes által elfogadott tartalmú IMEI vélemény és az általa beszerzett szakvélemények, illetve az alperesi szakvélemények közötti eltérések az **ugyanazon tények, jelenségek, tünetek eltérő szakmai megítélésének elfogadott keretrendszerén belül maradók.**

A teljesség kedvéért utal arra a törvényszék, hogy csak az előtte folyamatban volt és lévő perekből hivatalos tudomással bír arról, hogy a felperes több tucatnyi hatósági eljárást kezdeményezett az elmúlt években, melyek a felperes szempontjából túlnyomórészt eredménytelenül zárultak. Ezen eljárások száma és az igényérvényesítés jellege a hétköznapi gondolkodás szempontjai alapján sem teszik lehetővé azt, hogy kirívóan okszerűtlennek lehessen minősíteni a szakértők e téren levont következtetéseit.

A szakértők **nem terjeszkedtek túl feladatkörükön sem.** Ahol a kirendelő végzés tartalmazott arra vonatkozó utalást, hogy a szakértő egyéb megállapításait is közölje, ott ez alapján, és az Sztv. 16.§. (3) bekezdése alapján, míg ahol a kirendelő végzés erre vonatkozó felhívást nem fogalmazott meg, ott önmagában az Sztv. 16. § (3) bekezdése alapján az alperesek jogosultak voltak a feltett kérdésekkel összefüggő egyéb megállapításaik közlésére is.

A gondnokság alá helyezés indokoltságával, és újabb bűncselekmények elkövetésére utalással a szakértők nem lépték túl az adott alapeljárásokban betöltött funkciójukat, és a jogszabály által biztosított kereteket. A szakértők e véleménye, következtetése jogsértés megállapítására önmagában az alapján nem ad alapot, hogy azokat a felperes tévesnek, megalapozatlannak tartja.

A jó hírnév sérelme sem állapítható meg a perbeli szakvélemények kapcsán. A jó hírnév sérelme különösen akkor állapítható meg, ha valaki valamilyen személyt érintő közlést tesz, amely tényállítást fejez ki, az objektíve valótlan, és ezáltal alkalmaz az érintett értékelésének hátrányos befolyásolására. A szakvélemények tényállási részeinek esetleges - egyébként érdemtelen, nem lényegi pontatlanságai - nem a személyiségi jog által védett szférát sértőek, a véleményi rész tekintetében pedig a fentiekben kifejtettek irányadóak.

A felperes azon hivatkozásait, melyek lényegi tartalma az, hogy az alperesek tevékenysége egy összehangolt, az ő ellehetetlenítését célzó akció része, a peradatok nem támasztják alá. Olyan többlettényállás nem tárható fel, amely arra a következtetésre ad alapot, hogy a szakvélemények valamely a felperes által sérelmezett hiányossága hátterében a felperes személyiségének lényegi eleme miatti szakértői motiváció állna.

Az I. r. alperes szakvéleményeivel kapcsolatban utal arra a bíróság, hogy annak már lehetne jelentősége a személyiségi jogok szempontjából is, hogy az I. r. alperes tényleges vizsgálat nélkül, de annak elvégzését feltüntetve nyilvánított vélemény a felperesről.

Ez ugyanis már túlmutat azon, hogy a szakértő nem a tevékenységére irányadó szabályok maradéktalan megtartásával nyilvánít véleményt. Ennek tényét azonban a felperes nem igazolta a perben. Állítása szerint erre módja lett volna, hangfelvételt készített az esetről, azonban azt a bizonyítási teher kiosztását és a bíróság bizonyítékok csatolására vonatkozó felhívását követően sem csatolta. (Pp.3. §.(3) bek; 141.§. (2) és (6) bekezdés.) Az általa csatolt híváslista és a házastársa tanúkénti meghallgatására vonatkozóan előterjesztett bizonyítási indítvány pedig az állított tény alátámasztására nem alkalmas, részben amiatt, hogy az időmúlás folytán a felperes és az I. r. alperes találkozásának pontos időpontja sem határozható be, másrészt távollévő házastársa az akkor elhangzottaknak pedig értelemszerűen nem lehetett tanúja, ezért a bíróság a tanú meghallgatására vonatkozó bizonyítás lefolytatását mellőzte.

Hasonló probléma az I. pontban körülírt szakvélemény kapcsán nem merült fel, a kirendelő végzés szerint csak a gyermeket kellett a szakértőnek megvizsgálni, a felperesre csak a kirendelés tárgya és amiatt kellett kitérnie a szakértőnek, mert a kirendelő hatóság felhívta egyéb megállapításai közzétételére is. (50. sz irat)

A felperes fentiekben részletezetteket meghaladó bizonyítási indítványai - a jogkérdés tekintetében kifejtett álláspont miatt - eleve alkalmatlan bizonyítási indítványként kerültek mellőzésre. Annak nincs jelentősége, hogy a jelzett tanúk milyen felperesi személyiségjegyekről tudnak beszámolni, vagy a felperes által felkért szakértők mennyiben és miért adtak eltérő tartalmú szakvéleményt.

A felperes által a tárgyalás berekesztését követően, de az ítélelhirdetést megelőzően előterjesztett előkészítő iratban foglaltakat a bíróság a tárgyalás berekesztésére tekintettel

nem vehette figyelembe. Az 51. sz. végzéssel a feleket tájékoztatta a bíróság a kérdéses büntető irat beszerzésének tényéről, s arról, hogy annak szükséges másolati része a per iratainál megtekinthető, a felperes a végzést elismerten megkapta (58.sz. jegyzőkönyv 2. oldal 2. bekezdés), így módjában állt volna álláspontját korábban részletezni. Beadványa a Pp. 2.§. (1) bekezdése alapvető elve teljesülése érdekében, a Pp. 3.§. (3) bekezdése, 141.§. (2) és (6) bekezdése helyes értelmezése mellett a tárgyalás megnyitására alapot nem adott.

A fentiekre tekintettel a bíróság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

A pervesztes felperes a Pp. 78.§. (1) bekezdése alapján köteles az I. és III.-IV. r. alperes perköltségének megtérítésére, mely a jogi képviselő Pp. 67.§. (2) bekezdése és a 32/2003 (VIII.22.) IRM. rendelet 3.§. (2) bekezdés a) pontja lapján meghatározott munkadíjából és az utazási költségből (4x 9000,-Ft) áll. A munkadíjat a bíróság az IRM. rendelet 3.§. (6) bekezdése alapján mérsékelte, figyelemmel arra, hogy a jogvita sem elhúzódónak, sem bonyolultnak nem volt tekinthető. Ezt meghaladó körben az alperesek perköltségigényt nem jeleztek.

A pervesztes felperes csak a költségekre kiterjedő személyes költségmentesség kedvezményében részesült. A feljegyzett kereseti illeték megfizetésére a 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 13.§. (2) bekezdése, illetve 15.§. (1) és (3) bekezdése alapján köteles.

Győr, 2012. február 6.

. Mészáros Zsolt

bíró